

HET VEERHUIS IN DE STEIGERS

Voor onderhoudswerk aan de buitenkant stond het Veerhuis de afgelopen maanden letterlijk in de steigers. Dat bleek ook een treffend beeld van alles wat er aan de binnenkant gebeurt. Wat is er veranderd?

We namen eind 2017 afscheid van Ineke Zweers, coördinator en een van de mede-oprichters van het Veerhuis. Samen met verschillende mede-coördinatoren heeft zij 17 jaar lang een prachtig stempel gedrukt op het Veerhuis. Een open, licht, gastvrij huis dat tot in de vezels goede zorg biedt aan mensen in hun laatste levensfase. Ineke gaat natuurlijk van haar pensioen genieten maar wil daarnaast haar verworven inzichten rond sterven in bredere kring verbreiden. Per 1 december 2017 begroeten we met genoegen Marianne Niewenhuis als nieuwe coördinator. Wat verandert er niet? Dat het Veerhuis stevig staat dankzij alle mensen die vrijwillig hun beste krachten geven aan de bewoners. Vrijwilligers voor de zorg, voor het koken, om te klussen, de tuin te onderhouden, voor het bestuur. Samen met de professionals doen zij hun taken, dag in dag uit, liefdevol en dienstbaar. Die innerlijke drijfveer van dienstbaar willen zijn blijft als kracht in het Veerhuis aanwezig. Of we nu in de steigers staan of niet. Dat het Veerhuis als bijna-thuis-huis een plek van warmte, groei en menselijkheid blijft, daar streven we met elkaar naar. Dat zal niet veranderen!

DE COÖRDINATOREN

AFSCHIED VAN INEKE ZWEERS

Coördinator van het eerste uur Ineke Zweers verlaat na 17 jaar het Veerhuis. We hebben Ineke gevraagd naar haar werk in het Veerhuis en hoe het zo gekomen is.

Naast de ander gaan staan, geen protocollen maar waarden

De jonge Ineke: wat wilde je worden en hoe kwam je uiteindelijk in het Veerhuis terecht?

Na de middelbare school wist ik niet precies wat ik wilde gaan doen, maar wel zeker dat ik mijn vleugels uit wilde slaan. De verpleging was een keuze om iets van de wereld te ontdekken. Ik werd toen geconfronteerd met de dood en heel zieke mensen; sterven vond plaats in een apart kamertje waar ik soms alleen waakte naast degene die ging overlijden. Dat heeft een onuitwisbare indruk op mij gemaakt. Na mijn diplomering ben ik op de bonnefooi op reis gegaan, onder andere naar India en Nepal. Ik heb me zeven maanden gestort in een heel andere wereld, waar leven en sterven, rijkdom en armoede tegelijkertijd plaatsvonden en waar rituelen en mijn medereizigers een belangrijke rol speelden. Van India vloog ik door naar Mexico waar mijn toenmalige grote liefde woonde. Daar heb ik een jaar gewoond en gewerkt, ik genoot ervan, vooral van de muziek waarin ook verdriet bezongen wordt in vrolijke ritmes. Ik heb dat ook mee teruggenomen: de gedachte dat het bestaan nog zo zwaar kan zijn, maar dat het erom gaat hoe je het kunt dragen. Dansen, zingen en muziek helpen daar enorm bij.

Enmaal terug werkte ik op verschillende plekken in de zorg, maar tegelijkertijd vroeg ik me af waarom ik zo graag anderen wilde helpen en een zoektocht naar mijzelf was het gevolg. Ik kwam in contact met andere religies en filosofieën. Op de school voor natuurgeneeswijzen leerde ik meer om naar het totale mensbeeld te kijken. Ik ging werken in de terminale thuiszorg als vrijwilliger en van hieruit ontstond de gedachte voor een hospice. Samen met onder andere Karin Jurgens, Wim le Rütte en Jaap Doolaard ben ik plannen gaan maken voor een 'bijna-thuis-huis', waar mensen in een liefdevolle omgeving kunnen sterven. Het had nog heel wat voeten in aarde om het Veerhuis te realiseren, onder andere door weerstand uit de buurt, maar het is uiteindelijk allemaal goed gekomen.

En nu, na mijn pensionering? Ik wil heel graag in gesprek gaan met mensen die met mensen werken over aandacht en zelfbewustzijn in alle lagen van contact. Mijn doel is dat mensen het beste uit zichzelf halen en daar wil ik ze in begeleiden.

Welke droom had je voor het Veerhuis en is die uitgekomen?

Mijn droom was een huis op te richten waar een aantal uitgangspunten voorop staan: mensen hun eigen regie/autonomie laten houden, naast de ander gaan staan, authenticiteit uitstralen, geen protocollen maar waarden hanteren, alleen de broodnodige administratie, alles zo gewoon mogelijk, medewerkers die ook op zichzelf reflecteren. Ik vond en vind inspiratie bij mensen als Edu Feltman (denkadviser), Andries Baart (presentietheorie), Rosenberg (geweldloze communicatie) en tegenwoordig ook bij Jos de Blok die Buurtzorg oprichtte. Mensen die moedig zijn en buiten kaders kunnen denken.

Ik had het huis nog wel iets opener gewild, zodat mensen uit de omgeving die even aandacht en zorg nodig hebben er ook terecht kunnen. Maar dat is praktisch toch niet zo haalbaar gebleken. En ik vind dat er meer bekendheid voor

sterven moet komen, het is in onze cultuur toch te veel iets wat niet bij het leven hoort en ondanks allerlei tv-programma's over ziekte en doodgaan lijkt dat niet echt beter te worden. We moeten het met z'n allen ook kunnen en durven aanzien dat en hoe iemand overlijdt.

Hoe ziet een gemiddelde dag in het Veerhuis eruit voor jou als coördinator?

Een willekeurige dag: in een kamer is een erg zieke man met heel veel druk bezoek. Ik bemoei me met de vriendin die aarzelt of ze wel weg kan gaan. Intussen wordt in een andere kamer iemand gesedeerd, aan wie ik ook aandacht moet besteden. In nog weer een andere kamer wil de bewoonster ineens euthanasie en wil ze haar familie spreken met wie het niet zo lekker loopt..... het werk is heel intens. Want ondertussen gaan alle andere dingen ook door (telefoontjes voor opnames, e-mails, bestellingen, planningsperikelen van de thuiszorg en dan ook nog de wasmachine stuk).

Wat zou je het Veerhuis voor de toekomst mee willen geven?

Ik vind het belangrijk dat de bewoners voelen dat iedereen tijd voor ze heeft, ook als het druk is. Dat huisartsen hun tas neerzetten, hun jas uitdoen en naast de bewoner gaan zitten. Dat de vrijwilligers, ook als iemand aangegeven heeft niet veel mensen te willen zien, toch blijven kijken of dat niet verandert en daarin flexibel zijn. Kunnen luisteren naar het verhaal achter het verhaal. Het kan na twee weken wel heel anders zijn dan in het begin. Heb vertrouwen in elkaar, blijf in contact met elkaar. Geef elkaar vooral feedback! Ik hoop dat het een platte organisatie blijft waarbij iedereen zich kan blijven verwonderen; dat het bestuur op afstand betrokken blijft en dat we met elkaar over de visie kunnen praten.

RENÉE VAN DER HAAR, KARIN SALVERDA

WELKOM AAN MARIANNE NIEWENHUIS

Marianne Niewenhuis volgt per 1 december 2017 Ineke op als coördinator in het Veerhuis. Samen met coördinator Christa Kristensen zal zij het geheel in goede banen leiden. We vroegen Marianne naar haar loopbaan en haar plannen voor de toekomst.

De jonge Marianne: wat wilde je worden en hoe kwam je uiteindelijk in het Veerhuis terecht?

Oorspronkelijk wilde ik kapster worden, maar mijn vader vond dat geen goed idee. Ik heb toen eerst de INAS-opleiding gevolgd en daarna de opleiding tot ziekenverzorgster. Ik merkte namelijk dat ik het werken in een ziekenhuis niet zo leuk vond en het werken in een bejaardenhuis juist wel, vooral met dementerende bewoners. Op mijn 25e werd ik coördinator van een dagbehandelingscentrum. Ik haalde zelf met een busje mensen op in de hele Haarlemmermeer. Daarna heb ik 15 jaar in de wijkverpleging in Haarlem gewerkt en vervolgens in Amsterdam bij de thuiszorgorganisatie Combizorg, het huidige Particura-Combizorg. Ik koos bewust voor een kleine organisatie, waar ik me veel prettiger bij voelde. In 2000 kwam ik voor het eerst in het Veerhuis, voor een van mijn patiënten.

Hoewel er eigenlijk een andere thuiszorgorganisatie verbonden was aan het Veerhuis, mochten wij na enig overleg onze eigen patiënten houden. Dat vond ik geweldig en ook de hele sfeer in het Veerhuis vond ik fijn. Later heeft Particura de zorg helemaal overgenomen. Ik heb 17 jaar bij Particura gewerkt. Dat lijkt lang maar dat voelt niet zo omdat er steeds mogelijkheden zijn om je te vernieuwen, te veranderen en te verbeteren. Zo heb ik in die periode ook mijn verpleegkunde-diploma kunnen halen.

Welke droom heb je voor het Veerhuis?

Ik wil dezelfde toegankelijke sfeer behouden, gewoon en tegelijk zo bijzonder. Het is goed als we er met elkaar voor kunnen blijven zorgen dat de regels en de bureaucratie niet overheersend worden en dat het Veerhuis een financieel gezonde organisatie kan blijven. En: er is veel expertise in het Veerhuis over omgaan met sterven, troost en verlies en misschien kunnen we die nog wel meer voor de buitenwereld benutten.

Hoe ziet een gemiddelde dag in het Veerhuis eruit voor jou als verpleegkundige?

Ik word blij als ik alle zeilen bij moet zetten en creatieve oplossingen kan bedenken. Bijvoorbeeld als ik iemand die heel ongelukkig en boos is, toch op kan beuren. Om met de bewoner en de familie te zoeken naar mogelijkheden om de periode in het Veerhuis zo prettig mogelijk te maken. Ik geniet ervan om steeds te kijken naar de wensen en behoeften van de bewoners, dat kan namelijk per dag verschillen. En mezelf daarbij voortdurend voor ogen te houden dat je iemand anders niet kunt veranderen, maar jezelf wel.

Met elkaar de rust bewaren en vooral humor meebrengen

Wat zijn je voornemens?

Eerst wil ik vooral rustig kijken en mijn doelen niet te groot maken. Mijn streven is om goed te houden wat goed gaat en verbeteren wat minder goed is. Ik vind het heel leuk om in praktijk te brengen wat ik heb geleerd in een training voor coördinatoren van hospices van de VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg), zoals het overbrengen van duidelijke boodschappen en hoe belangrijk het is om zuinig met vrijwilligers om te springen. Ik kijk ernaar uit de vrijwilligers met al hun verhalen beter te leren kennen en ben nieuwsgierig naar het functioneren van andere hospices. Ik wil graag dat het Veerhuis een prettige plek blijft met een goede balans tussen aandacht voor bewoners en aandacht voor de omgeving.

Goed om ons heen kijken, daar kunnen we allemaal nog wel wat in leren. Dat we ook oog hebben voor manieren waarop bewoners zich kunnen ontspannen, bijvoorbeeld door een spelletje te spelen, voetmassage te geven of muziek te maken. En dan ook nog met elkaar rust te bewaren en vooral humor mee te brengen. Kortom, ik heb er enorm veel zin in!

RENÉE VAN DER HAAR, KARIN SALVERDA

OPKOMEN, BLOEIEN, LOSLATEN, RUST.

Onze moeder kreeg in het ziekenhuis te horen dat ze uitbehandeld was. Het was niet alleen een medische aankondiging. Het was er ook een van de laatste periode van haar leven. Ze realiseerde het zichzelf als geen ander. Het afscheid moeten gaan nemen van de mensen om haar heen, maar ook van de schoonheid van de natuur, benoemde ze als eerste toen het nieuws bij haar binnenkwam. In eerste instantie zag ze als een berg op tegen de gang van het ziekenhuis naar het hospice. Ze wist dat het haar eindstation zou zijn. Ze kende er niemand, terwijl ze aan alles en iedereen in het ziekenhuis gewend was. Ook wij moesten ons gaan neerleggen bij het feit, dat zij niet zou ontkomen aan wat ons allen zal gebeuren: einde aan het leven. Het Veerhuis bleek een zegen. De mensen die er werken, professioneel of als vrijwilliger, wisten duidelijk wat hen te doen stond. In concrete zin, qua zorg en aandacht voor mams en voor ons. In begeleiding in wat komen ging. Maar belangrijker nog, in de vorm van medemenselijkheid: een luisterend oor, het begrijpen en meevoelen van tranen, maar ook in de vorm van een glimlach en humor. Uiteindelijk ondersteunden ze in het proces van acceptatie van de dood als onlosmakelijk onderdeel van het leven. In de realisatie dat de ruis van alledag best wat stiller mag, dat genieten van het leven essentieel is.

Ma keek vanuit haar kamer uit op de tuin rondom het Veerhuis. Buiten kwam binnen doordat de deuren wijd open konden. Ze genoot van alles wat bloeide en van de zon die naar binnen scheen. Het maakte die laatste paar weken zachter. Ook voor ons was de tuin belangrijk. Je kon er even op adem komen, emoties en verdriet aan toevertrouwen en... genieten van de schoonheid van de natuur. Je realiseerde je in die tuin waarom ma dat nu juist zo moeilijk vond: afscheid nemen van de pracht van de natuur, die het leven zelf vertegenwoordigde.

Iedere vrijdag verzorgt een aantal vrijwilligers de tuin met heel hun ziel en zaligheid. Ze zorgen ervoor dat wat bloeit door kan bloeien, dat ruimte komt voor nieuw en dat wat uitgebloeid is wordt weggesnoeid. We raakten aan de praat met Ellen. We vertelden haar wat een fijne plek de tuin is en hoeveel goede energie en troost er te vinden is. Ellen vertelde over het ontstaan van de tuin en de dingen die er in de afgelopen jaren gedaan waren. Ze was net bezig met het weghalen van wat mooie bloeiende struiken, die wat teveel de overhand kregen in de tuin. Wij waren zo ondeugend om te vragen of wij er niet een van mochten hebben voor ons dakterras. Ellen overhandigde ons er twee en was van haar kant zo ondeugend om te vragen of we dan wellicht een kleine bijdrage wilden geven voor de nieuw te realiseren compostbak. De oude was duidelijk aan zijn eind en er werd gespaard voor een nieuwe. In de bak werd het groenafval verzameld dat, na verloop van tijd, voeding zou worden voor wat nieuw zou gaan bloeien.

We keken elkaar aan en dachten hetzelfde. De parallel met het leven was zonneklaar: opkomen, bloeien, loslaten, rust. Lente, zomer, herfst, winter. Wat nog zou gaan opkomen zou gevoed worden door wat vandaag of morgen zou eindigen. We vertelden Ellen dat we het nog ontbrekende deel van het geld zouden bijpassen. In liefdevolle gedachte aan mams en met diepste dank voor alle mensen in de hospice die leven hebben toegevoegd aan haar laatste dagen.

TON EN YVONNE ALTING

OMDAT ALLE BEETJES HELPEN

Naast de bijdragen van al onze vrijwilligers en de inzet van de professionals mag het Veerhuis zich ook altijd verheugen in een grote groep donateurs.

Donateurs die trouw per maand, per kwartaal of per jaar bijdragen maar soms worden we ook verrast door onverwachte giften, groot en klein, van nabestaanden, van onbekenden, van organisaties die het Veerhuis een warm hart toedragen.

Namens alle bewoners, vrijwilligers, medewerkers en bestuur van Hospice Veerhuis willen wij graag iedereen die het afgelopen jaar heeft gedoneerd van harte bedanken. Uw steun is onontbeerlijk om de bewoners een warme omgeving te kunnen bieden en blijvend te werken aan vernieuwing en verbetering van onze dienstverlening. Hoe en waaraan uw bijdrage wordt besteed, kunt u lezen in onze jaarverslagen op de website.

Het Veerhuis heeft de ANBI status. Dit houdt in dat het bedrag van de schenking geheel aftrekbaar kan zijn voor de inkomstenbelasting van de schenker. Om voor aftrek in aanmerking te komen moet de schenking worden gedaan in de vorm van een periodieke gift. Om het u zo gemakkelijk mogelijk te maken zijn er verschillende mogelijkheden.

- u kunt geld overmaken naar ons rekeningnummer NL33 TRIO 0212188399 o.v.v. Donatie
- en/of bijgevoegd formulier invullen en terugsturen voor een incasso (machtiging).
- en/of online doneren; kijk voor meer informatie op onze website www.hospiceveerhuis.nl

Hospice Veerhuis